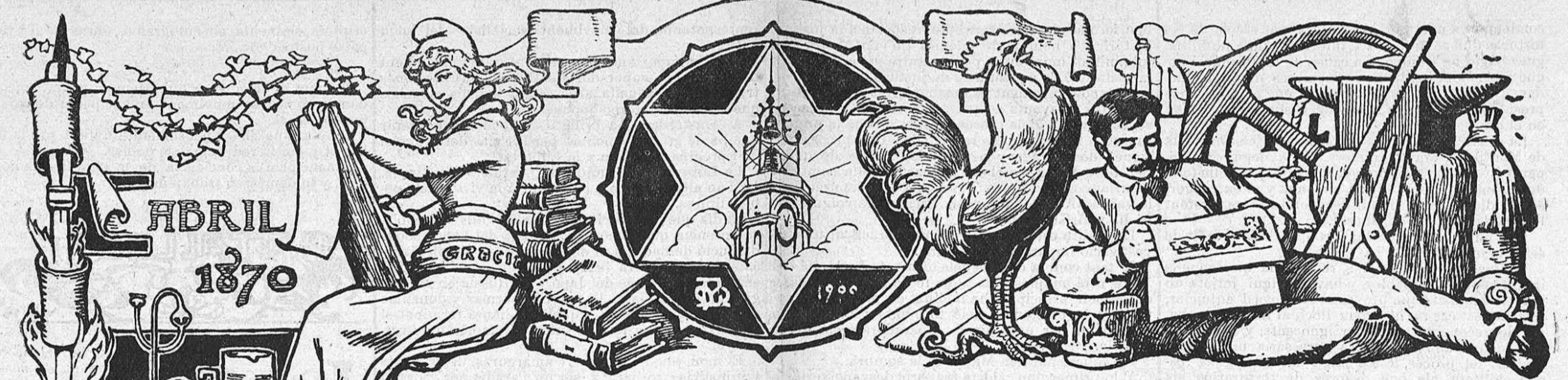

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

DE DIJOURS A DIJOURS

GRAVISSIM, d'una transcendència innegable es l'acort pres pel Congrés Socialista celebrat últimament a Amsterdam, referent a la intervenció del partit en la política.

«En cap circumstància—vé a significar en resú dit acort—deu un individu del partit socialista formar part d'un govern burgès.»

Y aquí es precis anyardir, pera treure al concepte tota ambigüetat, que pel Congrés d'Amsterdam, govern burgès ho es tot el que no está format íntegra y exclusivament per socialistas.

De res ha servit la calurosa y brillant defensa que de la tendència contraria ha fet l' eminent representant de Fransa, Mr. Jaurés, preconisant l'eficacia de la evolució, seguríssim camí, al seu entendre, pera arribar pas a pas al punt que 'ls socialistas intransigents pretenen alcanzar d'un salt.

Sorda als seus hermosos arguments, la majoria s'ha manifestat contraria de las doctrinas del gran orador y, desentenentse de ventajias graduales y conquistas escalonadas, ha afirmat una vegada més l'antigua y radical divisa: «O ab nosaltres ó contra nosaltres; ó tot ó res.»

La importancia de la resolució, votada per una majoria verdaderament abrumadora, salta a la vista. Segons ella, tot lo que en el sentit de la intervenció feconda y constant s'havia fet fins ara ha sigut un lamentable error. En Millerand va equivocarse al acceptar una cartera en el penúltim ministeri francès; s'equivoca en Watson, d'Australia, al ferse càrrech de la presidencia del Govern autonómich; s'equivoca la entusiasta fracció italiana que boga també temps há en aquesta direcció. Tothom s'equivoca; tothom... menos la majoria del Congrés d'Amsterdam.

De manera que si demà, per exemple, un jefe de Govern espanyol cridés a n' en Pan Iglesias—que per cert al Congrés va votar ab la majoria—pera donarli una cartera al objecte de que, desde las alturas del ministeri, ensajés las teorías que las clases trabajadoras tenen escritas en el seu programa, l'Iglesias no podria aceptar, donchs la seva acceptació implicaria pel partit un considerable perjudici.

Y no obstant—¡extranya contradicció!—els socialistas poden ser regidores, diputats provincials, diputats a Cortes; poden serho tot... menos individuos del Govern.

L'acort está pres, ocasionant en algunas regións el soroll y—¿por qué no dirho?—l'estupor qu'era de preveure; pero, lo que molts esperits reflexius venen preguntantse:—¿S'obehirá? ¿Subsistirá gayre temps sense sufrir una modificació sensible, més conforme ab las exigencias de la realitat y ab las mateixas conveniencias de la classe treballadora?

No es aquest el moment de respondre a la pregunta; pero consti que hi ha qui se la fa y que 'ls que se la fan son molts; molts més que 'ls 25 qu' en el Congrés d'Amsterdam han pretingut donarla ja per definitivament contestada.

Avans que tot, la justicia: a cada hù lo que sigui seu, que la rahó s'ha de donar a un moro...

Aixís com l'altre dia fustigavam durament als japonesos per la seva conducta innoble en el cas del contratorpeder rus refugiat a Xefú, avuy devém alabarlos un rasgo, un verdader rasgo de desinterés, realisat per la plana major del seu exércit.

Per renuncia séva expontánea (?), mentres duri l'actual guerra, tots els jefes y oficials del imperi del Sol naixent deixarán de cobrar sou.

La penuria del Tesor ho exigeix y lo que 'ls japonesos, y altres que no 'n son, ne diuben «sentiment patriótic», els ho ordena. Soldats y jefes, baix el punt de vista de la paga serán iguals completament: el mateix salari, la mateixa alimentació, las mateixas consideracions materials.

Mirantho com ho hem de mirar tan de lluny, no sabem si la cosa té tant mérit com alguns impresionables s'imaginan, pero desde ara 'ns atrevim a

assegurar que no sempre ni a tot arreu s'ha procedit aixís.

Nació coneixém nosaltres quals jefes, durant una famosa y desdixada guerra, més pensavan en la paga qu' en el plan d'operacions.

Per xó va succehirlos lo qu'era d'esperar, aixó es, que si en el ram económic no va anarlos del tot malament, en lo referent a la part purament militar, van fer un pa com unas hostias.

Dugas novedats, qu' en realitat no ho son, donchs

ja altrás vegadas las hem vistas, hi ha que apuntar en el balans de la present senmana: la trágica mort del torero *Perita*, «despatxat» per un toro a la plassa de Madrid, y l'escandalós descubrimient fet per la policia de Barcelona d'un matadero clandestí ahont únicament s'hi sacrificavan burros.

Hi ha qui, ab tal motiu, posa 'l crit al cel y públicament tracta als espanyols de bárbaros y cotxinós: cotxinós, per permetre indecencias com las del matadero de Sant Martí; bárbaros, per tolerar brutaliats com la de la plassa de toros madrilenya.

Molt lluny estém de participar d'aquesta indignació. Ben al contrari: creyém que ni las plassas de toros han de tancar-se, ni ha d'extremarse la persecució dels mataderos clandestins.

¿No venim dihent anys há que las dugas plagas, las plagas més grossas que affigeixen a Espanya son la ignorancia y las corridas de toreros?

Donchs sigüem práctichs. En lloch de protestarne, demaném forsa corridas com las del passat diumenge. Aixís desapareixerán aviat els toros.

Y aplicant el mateix principi, fomentém l'establiment de nous mataderos com el que s'ha descubert a Sant Martí. Aixís s'acabarán els burros.

PIF-PAF

LAS COSAS, CLARAS

s possible que un home polítich de la talla y de la importancia de n Maura no haja tingut medis de averiguar la realitat respecte als martiris de Alcalá del Valle? ¿Es concebible que durant tant temps en que ve parlantse de aquest assumpto, ab escándol de las conciencias honoradas d'Espanya y del mon enter, pugui encare avuy fer l'orni, declarant qu'ell no'n sab res, y que disposará s'practiqui una investigació judicial per averiguarho?

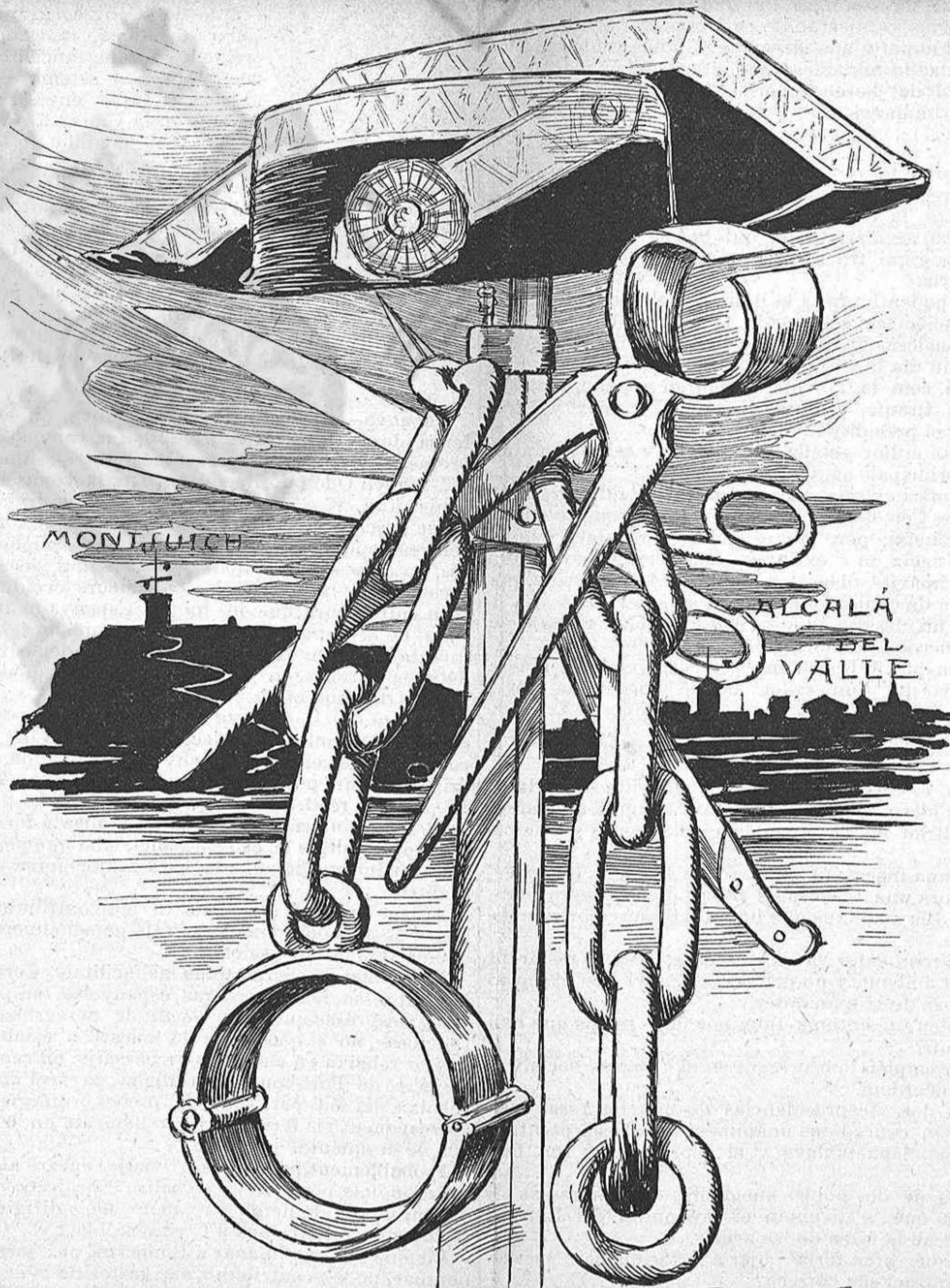
¡Ah, quins governants més especials! Ja fa prop de dos anys que va esbombar-se 'l rumor de que a alguns dels obrers presos, ab motiu dels successos ocorreguts en aquella població, se 'ls havia arrencat declaracions per medi del torment. Se citavan noms, fets y detalls més ó menos esgarriados. Governava llavors en Villaverde, feya d'home de la por de aquell govern en Garcia Alix, y 'l mateix Maura, encare que no tingüés materialment responsabilitat ministerial, exercía de Ninfa Egeria de aquella situació, destinada únicament a domarli 'l potro, per quan ell se decidís a empunyar las riendas.

Y ni ell, 'l home purificat del sentit jurídic, ni 'l tremebundo Garcia Alix, ni 'l guapo Villaverde van tenir per convenient preocuparse poch ni molt de la certesa ó de la inexactitut de aquells rumors que forsosament havían de guanyar molt terreno en la opinió pública.

¿Y per qué havían de guanyar molt terreno? Senzillament, porque plovia sobre mullat.

Molt avants que 'ls horrors de Alcalá del Valle hi havia hagut els horrors de Montjuich, denunciats públicament ab tots els seus detalls, demostrats aquí y al extranjer ab l'exhibició de las mutilacions causadas en determinadas personas, entre ellas l' infelís Gana, declarat innocent pel tribunal y

Panorama nacional

Y... ¡viva Espanyal!

condemnat a una mort prematura, per efecte de las torturas que se li havian inferit. Y quan no hi hagués hagut en Gana que a causa de la absolució pogués lliurement exhibir sos membres mutilats, quedaven alguns altres processats en el fons dels presidis, amagant las xacras y costuras que tenian en el cos.

La convicció moral de la existencia dels torments de Montjuich era unànime y d'ella degué participar el mateix govern, quan atupit pel tolle-tolle de la indignació pública a Espanya y al estranger, se decidí a dictar l'indult dels condemnats, desfent l'obra del Consell de Guerra.

Una mida de clemencia; pero que distava molt de ser una mida de justicia.

Perque una de dos: ó s reconeixia que aquells infelissos eran culpables, y havian sigut jutjats ab tots els requisits que prevenen las lleys d'enjuiciari, y en aquest cas no hi havia lloch al indult, ó s havia de reconeixer qu' eran innocents, y en aquest cas, ademés de l'indult era necessaria una severa revisió del procés, fins a exigir las condignas responsabilitats, als que després de torturarlos els havian condemnat injustament.

No basta dir:—Aquí tens obertes las portas del presidi, contenta't ab la llibertat, y no reclamis res més.

Y menos ha de bastar aquesta componenda en el cas de Montjuich haventhi hagut sis fusellaments, sis víctimes de una pena irreparable, als quals ja no hi ha medi de tornals'hi lo que se 's arrebatá: la vida.

Si 's processats resultavan innocents, si 's demostrava que las declaracions que alguns d'ells havian prestat els sigueren arrencades per medi del torment, si era un fet d'evidencia pública que la vista del tenebrós procés, contra lo previngut per la ley, havia tingut efecte a porta tancada, no hi cabia més que un medi vindicador: la revisió del procés ab todas las sevas conseqüencias, caygués qui caygués, per poderós que fos: lo mateix els sayons qu'executaren els martiris, que las autoritats que 's ordenaren ó 's consentiren.

Las vacants que aquells desventurats deixaven en els presidis havian de ser ocupadas pels seus butxins. Prop del siti hont els fusellats dormen l'etern descans s'havien de obrir novas fossas, si de la pena capital s'havien fet mereixedors principals els autors de la iniquitat.

Unicament a n'aquest preu, la vindicta pública hauria pogut donarse per satisfeta. Tant sols procedint aixís s'hauria desvanecut la horrible y botxornosa llegenda de l'existencia a Espanya dels procediments inquisitorials, que 'ns avergonyeix y deshonra davant del mon civilisat.

¡Ah, si en el cas de Montjuich s'hagués fet com se devia plena justicia, no s'hauria parlat alguns anys després de Alcalá del Valle!

La impunitat es sempre alentadora pels que se senten propensos a cometre las iniquitats més espantosas. Y es ademés la mateixa impunitat una fomentadora de la pública desconfiansa.

Res més natural que la conciencia pública formulí aquest argument que no té volta de fulla:

Si lo de Montjuich va anar tant bé y va passar sense la més mínima correcció ¿per què no creure ab l'existencia de lo de Alcalá del Valle? ¿No son, per ventura, aquests dos cassos, la primera y la segona part de una mateixa tragedia?

Y la conciencia pública té tanta rahó, quant més els governs retardan el moment ansiat de depurar els fets; quantas més dificultats y obstacles posan a que brilli definitivament la llum de la evidencia.

Repassem lo que ha succehit en el cas de Alcalá del Valle. Desde 's primers moments van esbombar-se 's rumors de que 's presos havian sigut atormentats.

Ja no va indagarse l'origen, ni l'fonament, ni la certesa dels mateixos: no s mirava sino qui eran els que 's acullían. Eran els republicans, els demagogos, els enemichs del govern. No hi havia que ferne cas.

Y las nostras sollicituds en pro de una escrupulosa depuració sigueren sistemáticamente desatesas, lo mateix las qu' exposava la premsa, que las que formulavan alguns dignes diputats de la minoria republicana. Perque 's ministres de la monarquia tenen una regla de conducta invariable: als republicans no se 's ha de fer may justicia.

Però 's rumors anaren creixent y arribaren al estranger, com hi havian arribat avants els del procés de Montjuich. En tot aixó s tractá del viatge regi a París. Y del govern de la vehina República vingué una indicació: la de apayagar el manifest disgust dels elements radicals qu' en aquell país prepediran: sols a n'aquest preu podia tenirse l'esperansa de que l'regi personatge podria visitar sense conatraments la capital de la vehina República. En Maura no s'hi pensá més y decretá l'indult de una bona part dels presos de Alcalá del Valle. Els republicans francesos lograven lo que no haviam pogut alcançar els republicans espanyols.

Però ¿podia satisfer a la conciencia pública, aquesta llibertat, sense més conseqüencias? ¿Podria donarse per contenta ab que 's renovés ab els condemnats de Alcalá del Valle lo que s'havia fet ab els condemnats de Montjuich?

De cap manera. Un acte de clemencia forçada no pot disculpar que la realisació de la justicia quedí en l'ayre.

Els presos indultats han fet las sevas revelacions, han ensenyat rastres de torturas en el seu cos. Dos rotatius monárquichs s'han fet eco de las sevas manifestacions, y l'govern en lloch de atendre'ls, vingui denunciarlos y perseguirlos.

Y ha parlat per fi el poder suprém del Estat, dihent qu' en el seu reynat no hi volia sombras.

Sols en aquest instant el ministre Maura s'ha decidit a fer alguna cosa: lo menos que podia: l'nombrament de un jutje especial ab l'encàrrech de depurar els fets.

No serém nosaltres qui adelantém judicis temeraris respecte l'eficacia de aquest procediment. No coneixem las qualitats del jutje designat pel govern, y no voldriam pecar de maliciosos, fent certas suposicions prematuras. Pero de todas maneras tenim

ben format el nostre concepte respecte a la justicia histórica. Y hem de dir ademés qu' en Maura está inhabilitat moralment pera pendre pel seu càrrech la realisació de aquest acte de justicia.

Si espontáneament hagués nombrat a un jutje ab el mateix fi, avants de que l'govern francés li aconsellés l'indult dels presos, avants de que la premsa que 's feu eco de las revelacions dels processats, sigués denunciada y perseguida, avants de que l'rey declarés qu' en el seu reynat no volia sombras, creuriam que s'anava bonament a la depuració de la veritat. Avuy, en cambi, encare que volguessim no ho podriam creure.

En Maura está desautorizat pera practicar una investigació imparcial y fidedigna.

Ja tant com la certesa dels torments de Alcalá del Valle, está en qüestió la bona fé de un leguleyo que desde bon principi s'ha inclinat en pro de la negativa de la existencia dels torments y ha fet tot lo imaginable per entorpir la reparadora acció de la justicia.

En aquest punt en Maura es la sombra.

Y lo primer que caldria fer seria desvanixerla.

D'altra manera lo de Alcalá del Valle, lo mateix que lo de Montjuich seguirá quedant sumit en las tenebras, ab dany y creixent descrédit de la desventurada nació espanyola.

P. K.

EL PARADÍS TROBAT

ESPRÉS de sis parts de la seva parella, en els quals sempre li havia donat fillas, l'amo y senyor de la Russia, ha tingut la ditxa de tenir un noy.

Un noy, un hereu, un presumpte continuador del despotisme moscovita, de aquest despotisme anacrónich en el

present sigle xx, que té per atributs la corona, la tiara y l'látigo.

Un noy, qu' encare no dona la primera xuclada al mugró de la dida ja comensa a percibir no sé quants milions suats pel poble miserable.

Y aquest poble miserable, embrutit baix la dominació dels poderosos, al sentir las 300 canonadas anunciadoras del naixement del imperial hereu s'entrega a transports de boja alegría, y dona gracias al cel, pel favor que creu haverli dispensat, enviant-li un futur amo, un futur senyor, un futur despota.

Las 300 canonadas de las salvas, li fan olvidar els milers de canonadas que sobre Port-Arthur y sobre la dispersa esquadra russa disparan els canons japonesos.

De moment no 's recorda dels milers y milers de vidas que s'están sacrificant en una guerra desastrosa, en la qual un poble nou, apenas habilitat pera la práctica de la civilisació europea, després de una cinquantena d'anys d'aprenentaje, fa rosegar la pols, al fins ara temut colós del Univers.

L'Imperi té un hereu. ¡Bé poden sacrificarseli milions de víctimas! Per moltes que n'morin las mares no 's cansarán de parirne.

Res importa que desapareguin englutidas per las onas las formidables esquadras russas, mentres el bressol del heren imperial floti sobre una mar de sanch humana!

Pero no tot el poble está content: no tot el poble s'entrega als transports de una alegría estúpida.

Entre 's remats d'esclaus ben avinguts ab l'opressió secular, hi ha qui pensa, qui sent, y qui medita y qui treballa pera conseguir la llibertat de la patria.

No podentho fer a la llum, ho fa a la sombra.

Conciencias gelosas de la dignitat humana, ánimas ansiosas de llibertat y emancipació, pobles enters, un día lliures y avuy esclavissats, com la Finlandia, com la Polonia, conspiran y maquinan contra la tiranía, afrontant impávids la mort y l'torment, el presidi y la deportació.

A lo millor estalla una bomba y esbossina a un dels principals agents de la tiranía.

De mica en mica van cayent tots, l'un darrera de l'altre. Cert que l'Emperador troba sempre qui 's sustitueixi; pero no es menos cert també que no s'extingeix, ni s'extingirà may tampoch la rassa dels impávids, dispuestos a baratar la seva vida, per la vida de qualsevol dels opressors del poble.

Es un desafío a mort, continuament renovat en una successió de terrorífichs episodis.

Y es que a Russia no sols está embrassada la consort del Emperador: també ho está la Revolució.

Y la Revolució parirá.

¿Qui es capás de contenir l'empenta formidable de las ideas modernas que invadeixen l'atmosfera y s'filtran en la conciencia dels homes y dels pobles?

Es una insensatés oposarse a sa lliure expansió, com fora una insensatés posar dichs al ayre respirable. Els mateixos que ho intentessin moririan asfixiats.

Y l'mon enter va acostuantse a viure respirant aquest ambient, y no pot ser la Russia una excepció dolosa de la humanitat.

¿Voléu un síntoma lluminós dels temps que han de venir?

Contempléu lo ocorregut en el Congrés socialista de Amsterdam.

Las dos vicepresidencias de aquella Assamblea sigueren concedidas unánimement al representant japonés Senkatamaya y al representant rus Plejanof.

Fills de dos pobles enemichs, de dos rasses en guerra que s' disputan el predomini del Extrém Orient ab la força de las armas.

¿Y qué varen fer al pujar a la tarima pera posesionarse del seu càrrech?

¿Se van donar una mirada de odi? ¿Van alsar els punys per agredirse?

Res de aixó: en un instant varen apareixer confosos en una estreta abressada, entre 's aplausos delirants y las llágrimas d'emoció de tots els presents,

representants del moviment socialista del mon enter.

Té més importancia aquest acte, que l'naixement del hereu del emperador de Russia. Entranya més trascendencia aquella abressada y aquells aplausos que todas las victorias japonesas.

A Amsterdam ha brillat l'estrella del porvenir que ha de guiar als pobles per las vías del progrés. Y l'progrés es la Pau y la Llibertat.

La Llibertat conseguida ab l'extinció dels tirans. La Pau alcançada com un premi a la virtut dels pobles lliures.

El día que 's exercits formats de fills del poble, comprenen que l'mon es la patria del home, sense distinció de nacions ni de rasses, quan siguin aixusats els uns contra 's altres, imitin als dos representants socialistas del Japó y de Russia en el Congrés de Amsterdam, llansant las armas y donantse una estreta abressada, aquell día haurá terminat el flagell de la guerra y 's tirans se moriran de vergonya.

El mon, lloch de penas y amarguras, de crueltats y injusticias, tornarà a ser un Paradís per la gran familia humana.

P. DEL O.

CAPELLANESCAS

Mossén Dionís, qu'era un home que tot ho acabava ab crits, va encomaná a ca 'l ceré ciris ben llarchs y ben primis.

Van durlos a casa seva y al rebre 's mossén Dionís a n'el mosso que 's portava cridá enfurimat aixís: —Ja m'ho vaig pensá, que al últim me n'fariau de petits.

Tú, Marfa, ab la Ignocencia no hi vagis a confessá, perque tamo que algún día sense Ignocencia vindrás.

Tot confessant a una noya mossén Pere s'va adormí y roncant com un tossino la noya se va aperibir que dels pecats que li deya ell ne feya cas omís. La noya va despertarlo y ell va dir mitj adormit: —Ara somiava qu' estava estirat a n'el jardí en mitj de deu majordonas pesant... figas y rahims.

FRAY CANDELA

EL CONGRÉS DE ROMA

ANT com s'acosta l'día de la reunió del Congrés lliure-pensador de Roma, tant més va creixent en importancia. El día 20 del próxim setembre, es l'aniversari de l'entrada dels italians en la Ciutat Eterna, la coronació de la unitat de Italia, la fi del poder temporal dels Papas.

Y allá a Roma s' disposan a acudirhi 's lliure-pensadors del mon enter, a afermar davant de las instituciones caducas la supremacia de la ciencia sobre 'l dogma, y a preparar la separació de la Iglesia del Estat, que comensará a realisar-se dintre de poch a Fransa. Y gran cosa es que comensi allí, perque las modas francesas solen tenir molt éxit.

Homes de ciencia y homes de acció constituirán el contingent del Congrés lliure-pensador de Roma.

Espanya—y principalment Catalunya, qu' en defensa de la llibertat va sempre a la vanguardia—promet enviarihi una representació nutridíssima.

L'amich Odón de Buen presideix la comissió organitzadora, y ell y els seus companys treballan sense descans y ab gran entusiasme. Que tots els centres republicans, que todas las agrupacions lliures, que tots els peridichs que sustentan ideas progressivas els hi prestin el seu concurs decidit, y l'mon enter veurá que hi ha una Espanya molt distinta, de la Espanya vaticanista y inquisitorial, que intenta convertir la nostra nació en el depósit dels detritus clericals, en el femer dels encogullats expulsats del mon enter.

Creyéu que la protesta més eficaz que 's pot formular avuy contra el projecte de reforma del Congrés, ha de consistir en enviar a Roma una peregrinació lliure-pensadora, lo més nutrida possible. La protesta realizada en aquesta forma ja no tindrà sols efectes interns, com la que 's realisa a forsa de meetings y altres actes semblants, sino que per son carácter internacional, adquirirá major forsa y virtualitat.

Al bon éxit de l'expedició hi pot contribuir tothom: els uns emprenent el viatge personalment, 's demés ajudant als gastós.

Els primers trobaran todas las facilitats. Cert que las empresas ferro-carrileras espanyolas, tan pródigas y despensas quan se tracta de peregrinacions religiosas, no s'han recordat encare d'establir la menor rebaxa en els preus de passatge: en cambi l'trajecte de Port-bon a Vintimiglia se farà ab una rebaxa del 50 per 100 dels preus ordinaris, y l'correspondent als ferro-carrils italians ab un 60 per 100 de desqüento.

Probablement podrà ferse 'l viatge encare ab major economia per mar, si 's realisa 'l projecte que s'está ultimant, de fletar un vapor que 's dirigirá directament de Barcelona a Civitavecchia.

Els que no puguin anar a Roma ni per terra, ni per mar, poden contribuir als gastós de la expedició y als de propaganda ab els seus subsidis. Al efecte s'ha obert una suscripció. Ademés s'admeten donatius per una tómbola que 's realisarà en la *Fraternidad republicana* del carrer de Cortés. Se n'han rebut ja alguns de molt valiosos: llibres de es-

criptors eminents, ab autógrafos, obras d'art, targetas postals, etc., etc.

Es hora de demostrar qu' estém en plena concordanca ab aquest moviment emancipador de carácter universal.

Lluitant pel lliure-pensament, lluytant per la llibertat y per la redenció dels pobles.

Emancipem la conciencia de la tiranía dels dogmas, y lo demés ho trobarém fet.

J.

A presó modelo de Barcelona ha resultat verdaderament un *modelo* de incomoditats y de torments. No pot dir el pres qu' estigui completament aislat. Te per companyia dintre de la celda una calor asfixiant, y una sed devoradora, impossible de calmarse ab l'aygua calentota, passada y pudint a barnís dels dipòsits.

Días enrrera, un va enginyarse pera respirar directament la mica d'ayre que penetra per l'alta finestra, y l'seu enginy va ser premiat, segons diuhen, ab una pallissa formidable.

Aquesta es la presó *modelo* de Barcelona. S'ha de tenir en compte qu' estant com está destinada a presos preventius, tothom está exposat a passarhi una temporada, lo mateix els culpables que 's innocents.

Basta una falsa delació. Basta la malavolensa de qualsevol autoritat.

No es creible que ni al Marroch puguin envejar nos las delicias de la presó *modelo*.

Parlém una mica de la reunió de arcaides de Catalunya convocada per l'arcalde Lluch.

Pretext de la reunió: las líneas transpirenácicas. Causa real de la mateixa: las artimanayas de la política maurista.

Se tractava senzillament de demostrar que la collectivitat dels arcaides catalans son monárquichs y mauristas. Aixó era lo esencial.

Perque respecte a lo dels carrils ¿qu' es que pugui creure que Catalunya en massa hi está interesada, tant si 's reuneixen com si deixan de reunir-se 's seus arcaides?

No es superior la forsa moral dels arcaides a la de tot el Principat en massa.

¿A qué vé, donchs, cridar y reunir als qu' empuñan la vara dels pobles, si l'opinió que puguin tenir aquests funcionaris, per lo que respecta als ferro-carrils, no discrepa un punt de la que tenen els seus administrats?

Ben clar se va veure en alguns dels discursos que van pronunciar, y sobre tot, en els telegramas que van dirigir-se als poders del Estat.

Política y res més que política, y encare política de la més menuda y tortuosa.

Pero més clar que ab res se manifestá 'l verdaer objecte dels autors de la maniobra, ab la constitució de una comissió executiva permanent formada pels arcaides de Barcelona, Tarragona, Girona y Lleyda.

Es a dir: per un *tuti* complet de arcaides de R. O., un dels quals, el de Barcelona, no es ni tan sols regidor elegit pel poble.

Un *tuti* fraudulent: un *tuti* ab trampa.

Y ab tot, els perdigots, enemichs de la centralisació y contraris a lo qu' ells ne diuhen l'*esquarterament* de Catalunya en quatre provincias, se mostran contents, y més que contents, entusiasmats pels resultats de l'*Assambleya*.

¡Qué s'hi ha de fer, si ells son aixís! Gamarusos ó farsants.

Que trihin.

L'Equador, com país aislat, era una de las Repúblicas hispano-americanas qu' en materias religiosas conservava ab mes fervor las tradicions de la dominació espanyola.

Pero al últim s'ha adonat de que aixó no li anava prou bé, y l'Govern ha presentat al Parlament un projecte de separació de la Iglesia y l'Estat.

¡Quina tristesa per Espanya! Tenir que rebre lliçons de las sevas fillas més endarreridas!

En la ley del descans dominical y en el reglament pera l'aplicació de la mateixa, se prohibeix la celebració de las corridas de toros en diumenje. Aquesta mida sigué reclamada pels elements obrers que forman part de la Junta de reformas sociales.

També reclamaren la clausura, en día festiu, de todas las tabernas. Pero l'govern no s'atreví a disposarlas.

Vels hi aquí una proba més de qu' en punt a cultura, no están els ministres al nivell dels representants de las classes obreras.

Al últim, el matador del ministre Plehwe, s'ha donat a conèixer pel seu nom, apellido y condició social.

Se diu Sakonoff y pertany a una familia molt coneguda de la noblesa russa.

Ja no dirán que sigui un perdís, un pela canyas, un desesperat, sino un sér conscient, que sacrifica la seva existencia a la llibertat del seu país, barantla gustós ab la de un dels seus més implacables opressors.

¡Que s'concentri y mediti 'l despotisme moscovita!

Una frase del eminent Costa:
«El nús no te ja més que una solució: tallarlo. O una renúncia com la de D. Amadeo, ó un destronament com el de D. Isabel II. La resolució es un deber de conciencia pera 'l país.»
Justa la fusta.

[No están poch rabiosos els carcundas per haverse alsat un temple protestant en l'encreuhament del carrer de Claris ab el de Rosselló!
[Ah, si ab el foch que treuhen pels ulls poguessin incendiario, ab quin gust ho farián!
Y vejin, jo no hi tindría res que dir.

Ey, sempre qu' en tots els païssos no catòlics, ahont els catòlics s' hi introduheixen, seguissin el mateix sistema.

«Els hi agradaria que cada hù defenses en aquesta forma la unitat religiosa?»

Un episodi de la guerra rus-japonesa.
El *Rurik*, acorassat rus, en una de las sevas corrieras, va tirar a pìco al barco mercant japonés *Jitachi-Maru*. La tripulació de aquest últim va negarse tota entera.

Algúns días després, l'almirall japonés Kamimura, tirava a pìco al *Rurik* y deixava de perseguir als demés barcos rusos, pera prestar sos ausilis als tripulants de aquell.

Aixó li ha permés dir en un rasgo de noblesa:
—Nosaltres oferim aquests vius, á cambi dels nostres morts.

May tindrán millor aplicació que al cas present, els famosos versos del insigne Ruíz de Alarcón:

«La victoria el matador abrevia; y el que ha sabido perdonar, la hace mayor, pues mientras vive el vencido, venciendo está el vencedor.»

Pero ¡ay!
«Per qué si fins entre 'ls horrors de la lluyta han de destellar aquests rasgos de noblesa, qué més noble, qué més generós fora que posar fi á la guerra?»

En la impossibilitat de publicar, per falta d'espai l'anunci de provisó de dos plassas, una de Mestre y altra de Mestre lliures para las *Escuelas de la Fraternidad Republicana Instructiva El Pueblo*, recomanem á tots els que vulguin aspirarhi s' enterin de las condicions que venen especificadas en *La Publicidad*, edició del matí, del día 20 del actual.

VILASAR DE MAR, 20 d'agost

El dimecres passat 17, se celebrá un gran mitin de propaganda republicana en el Centre Republicà Democràtic Federalista, en qual mitin hi prengueren part entusiastas propagandistas y conseqüents correligionaris.

Acabá l'acte sense cap incident, regnant molta harmonía y un gran entusiasme per part dels joves.

SAMPEDOR, 21 d'agost

En una de las últimas sessions celebradas pel nostre llanut ajuntament, un concejal dels de la crosta de baix, exposá al consistori que tindría gran satisfacció en que se li otorgués un ventall de la professó per guardar memoria de haver servit á casa la vila.

Al sentir semblant petició el concejal republicà Ramón Sala, li respongué ab acert y entremitj de grans aplausos, per part del públic, que: la millor memoria, seria guardarla suprimint certes gratificacions inútils, otorgar la retribució al mestre Sr. Roig y per últim dar principi á algunas obras, á ff de poguer colocar als treballadors que no manjan.

Vaja: que ja no es necessari anar al Circo Equestre de Barcelona pera sentir pallassadas; basta sols sentir las proposicions dels nostres caracs.

TARRAGONA, 21 d'agost

Vels'hi aquí un cas que, si bé ja acostuma á ser monedat corrent, no estaré per demés donarlo á conèixer als lectors de LA CAMPANA.

El día 19, qu' era festa á Tarragona per ser el sant del vell patró Magt, una familia va portar á l'ermita del sant un ciri molt doble y tan alt com una persona, qu' era una prometença, pera encéndrel en honor al sant. Tan prompte va ser entregat va ser encés. Pero á la tar de, el ciri ja s' havia gastat tot, segóns van manifestar á l'ermita, á causa del vent que feya. Ara vejin, un ciri que tothom que 'l vejà va dir que ni en tot un día d' estar encés s' havia de gastar, y no fent gens de vent com no feya aquell día, ¿es possible donar crèdit á lo manifestat pels encarregats de l'ermita?
Vet aquí lo que té el cumplir las prometenças... y lo que pot la ignorancia.

¡BASTA!

Tant si 'm creuhen com no 'm creuhen, lo que 'ls dich es la veritat.

Per més que regiro mapas, y consulto llibres cars, y poso atenció en e's partes y miro el *New-York-Herald*, no sòls de la guerra d' Assia no 'n puch treure res en clar, sinó que con més m' hi fixo més me vaig embolicant y acabo al ff per no entendre quí va amunt, ni quí va avall, ni quí reb, ni quí triuñfa, ni quí s' alsa, ni quí cau.

Els noms no més ja 'm marejan. No entench el qu' es general ni 'l qu' es poble, ni 'l qu' es barco, ni 'l qu' es rfu, ni 'l qu' es estat, ni 'l qu' es home, ni 'l qu' es dona, ni 'l qu' es negre ni 'l qu' es blanch.

Mica més ó mica menos, partícula ensá ó enllá, tots sonan del mateix modo, tots me resultan iguals. Si 's tracta dels japonesos, no més hi trobo que *kás* y lletres emboicadas: l' un se diu Kamatrúka,

l' altre Kalamalatrúki, l' altre Yasatomagas, l' altre Masayamatogas... Si 'm giro als de l'altra part, las *es* se m' atravessan y las *es* me deixan blau. En Tarakoff demá marxa á esperá á n' en Pataplaff; las tropas de 'n Revisloff-ki junt ab las de 'n Watflás van á pendre l' ofensiva; l'almirant Saffivical s' ha encarregat dels cinch barcos que manava en Wobricav.

D'operacions, ja ni 'n reso. Ni 'l llebrer de mes bon nús es capás de seguí 'l rastre d' aquella recua infernal de regiments que s' enredan per montanyas y poblats batejats ab tanta gracia que, més que termes reals, semblan lagostas numéricas ó comprimits mal girbats.

Agafa un diari y llegeixo: «Dos esquadrons de cossachs han sortit de Fing-peng-la-o y han entrat á Si veu-fang. La divisió de vanguardia, després d' un furios combat s' ha apoderat de Sen fú-men y ha saquejat á Ya-es-tang. Els russos son á Xa-ran-ga, els japonesos á Hi-xau; ahir hi hagué foch á Tan-ku, avuy n' hi ha hagut á Ku-tán; Ting-Song está plé de tropas, á Sa-ma-lé no 'n hi ha cap.»

Si fastidiat de la terra probo d' ensumar per mar, las dificultats aumentan d' un modo fenomenal. El *Chernuski*, el *Notakostis* el *Riffest*, el *Kalaffat*, el *Kasti*, el *Kukalojuga*, el *Tips*, el *Mikomisam*... mots que no sé si son barcos, ó peixos, ó vents locals, ó apodos d' aquells marinos ó renechs recargolats.

Veyentme en tal laberinto, ¿volen que d' aquí endavant un servidor tingui encare paciencia per continuar ocupantse d' una guerra que ni 'ls que l' están tocant y 's troban sobre 'l terreno la deuen entendre?... ¡Oh cá!

¡Basta ya de tal suplicio! y vejin al botavante en Togo, y en Kamimura, y en Notzu, y en Witelaff, y 'ls quintos de 'n Mutsu-Hito y 'ls soldats de 'n Nicolau.

Párlime de lo que vulguin, que tot, tot me sera grat: párlime de las delicias del descans dominical, párlime d' aquell tiberi dels arcades catalans, párlime del senyor Maura, párlime del Concordat, párlime de 'n Canalejas, párlime del gran Pidal, párlime del moro Mussa, y del moro Alf-Xarau, y de tots els demés moros y hasta de tots els cristians, pero, per favor, no 'm parlin ni un mot, ni un bri, ni un borrall de rusos ni japonesos, ni d' aquest sagrament que diuhen que 's desarrolla entre Xing-fung y Ping-lang.

C. GUMA

EL LÍO H.

han cumplert las profecías.

Publicaric el Reglament pera l' aplicació de la Lley del descans dominical y al'sarse per tot arreu un clamoreig que tomba d' espalltas, ha sigut tot hù.

No hi ha ningú que no 'n murmuri. Y es que 'l tal entendent á ningú.

Els que voldrían treballar, s' exclaman perque, 'l Reglament els obliga á fer festa. Y 'ls partidaris de fer festa, s' indignan perque 'ls obliga á treballar. ¿Volen vóstés acert més gros que 'l que ha tingut el Govern?»

Fixantnos en els detalls, las anomalías y incongruencias que del Reglament resultan son verdaderament deliciosas.

En l' article primer enumera una infinitat d' establiments, els quals, tots els diumenges, segóns la lley, no sòls han de suspendre 'l treball, sinó que haurán d' estar tancats. Es una de las cosas més claras que ha escrit el ministre: «Permanecerán cerrados todo el día del domingo.»

Imaginíse vóstés que tenen una botigueta de manyá, la qual, com ab moltas succeheix, sòls reb ayre y llum del carrer.

Cumplint ab l' esperit de la lley, el diumenge pararan de treballar y s' assentan al portal á pendre la fresca...

«Fresca han dit?... Vé un representant de l' autoritat y 'ls invita á que s' aixequin.
—¿Per qué?—preguntan.
—Perque s' ha de tancar la porta.
—Es que si tanco no m' hi veuré.
—Encengui 'l llum.
—Y m' ofegaré.
—Vájjissen al passeig de Gracia.
—No 'm dona la gana.
—¿No? ¡Multa al canto!...
De una á 25 pessetas, l' agent de l' autoritat pot escullir.

Tenim, donchs, que per aquest concepte, la nova lley comensa per no deixar treballar y acaba per no deixar respirar.

«Y en el rengló de la premsa? Dupto que s' hagi vist al món galimatías com aquest.
«Els diumenges—diu la lley—no 's poden publicar ni vendre periódichs.» El propósit, per lo que 's ven, es que també 'ls periodistas descansin.

Pero com que 'ls diaris, pera sortir el diumenge, han hagut de ser confeccionats el día anterior, el verdader día de festa per la premsa será 'l dissapte, ó millor, serán dos días: el diumenge, perque 'ls diaris no podrán sortir, y 'l dissapte, perque no s' haurán de fer.

Y de passada resultarà que 'ls dilluns tampoch tindré diari, perque si 'l diumenge periodistas y empleats descansan, ¿quí s' cuydará de ferlo? ¿Quí l' escriurá? ¿Quí l' imprimirá? ¿Quí arreglará 'ls paquets y posará las faixas?...

Lo curios es que 'l Reglament, olvidantse mes ava l de lo que ha dit mes amunt y tenint en compte que 'ls teatros els diumenjes estarán oberts, autorisa dintre d' ells la venda de periódichs.

«De quíns?... Si aquell día no se 'n haurán publicat!... ¿Se refereix potser als periódichs del mes anterior?...

Els duptes y punts foscos que 'l Reglament deixa en l' ànim del lector son numerosos.

Dels músichs de carrer, per exemple, no 'n diu una paraula.

Dels metges tampoch. No se sab si un hom pot caure malalt ab tota tranquilitat ni sí, en cas de posars'hi, podrá ó no contar ab asistencia facultativa.

En cambi parla de las farmacias, autorisantas per treballar. Pero no diu si las recetas que despatxin poden ser fetas aquell día ó han de dur la fetxa del dissapte... avans de las dotze de la nit.

També autorisa el Reglament pera treballar en diumenge á pastissers y llimpiabotas.

Pero no més fins á las onze del matí. De modo que si vóstés volen recrearse 'l paladar y portar ben lluhentas las sabatas han de llevarse d' hora.

«Bonica manera de fomentar el descans!... ¿No sab el govern que 'l millor modo de descansar es quedarse al llit?»

Pero 'l rovell, la substancia, el *clou* d' aquest Reglament desditxat se troba en l' article 9 del capítol tercer.

Diu aixís, textualment copiat: «Se otorgará al operario á quien no corresponda descansar en domingo ó día festivo el tiempo necesario para el cumplimiento de sus deberes religiosos. Con este objeto... se establecerán los turnos necesarios para que todos los obreros... puedan asistir... etc., etc.»

«S' ha vist fescura més estupenda?»

Aixó no es la lley del Descans dominical, sinó la del *Domini clerical*.

Lo que d' aquest article hi subratllat ho demostra ab tota evidencia. Repá 'nho.

La lley ha de referirse solzament als diumenges, y aquí 's parla dels *días festivos*. Tenim llibertat de conciencia, y s' treuhen á colació 'ls *deberes religiosos*. No hi ha 'l dret d' imposar cap creencia á ningú, y s' inclou en aquests *debers* á todos los obreros.

«Pot ser mes clara la farsa?»

Pero tant se val. ¿Saben vóstés aquelles criaturas que neixen débils y raquíticas y que, per mes esforços que fan els seus pares alimentantlas ab biberó y oimplintlas de reconstituyentes, may poden alsar el cap y al ff acabar per morirse?»

Aixís passarà ab la lley del Descans dominical. Ja pot escarrasarse 'l govern, probant de ferla viable per medi de modificacions, pegats y emplastos.

Neix morta. Y 'ls morts no viuen.

FANTASTICH

OLTS ab motiu de la Lley de descans dominical se veurán privats de treballar els diumenjes.

Aixó estaria bé, si 'ls diumenjes poguessin passarse sense menjar ó si algú, ja que no poden guanyarse las garrofes, se cuidés de convidarlos.

¿No 'ls ho sembla?»

Pero posats á prohibir els diumenjes tota mena de treball ¿cóm aquesta mida no s' ha fet extensiva á certs industrials que precisament els diumenjes es el día que mes treballan y majors ganancias realisan?»

Me refereixo als industrials eclesiástichs. El día que governém farém que la lley sigui igual pera tots.

Respecte als ensotanats, els diumenjes, que se 'n vajíen á passeig ab las majordonas.

«Y que lluny d' oscas está en Maura!

«Y quin ministre mes farsant!... ¿No havia dit qu' era de suma necessitat, de necessitat imprescindible 'l sanejament de la moneda?»

«Donchs perqué en lloch de dedicarse á tan útil objecte s' empenya en sostenir el projecte de reforma del Concordat?»

Res: que s' ha equivocat d' objecte.

Necessitava Espanya 'l sanejament de la moneda, y en Maura li procura 'l sanejament dels frares. «Y váyase lo uno por lo otro.»

Dos ministres de la República francesa acaban de declarar que 'l govern te molt adelantat el projecte

de retiros pera 'ls obrers, que á una determinada edat siguin inválits pel treball.

«Quina hermosura la Fransa republicana! La casa enterament neta de farda clerical, y el jardí plé de plantas hermosas á punt d' esclatar sas poncellas en flors benéficas, tan hermosas com perfumadas!»

«Quín día podrém dir á Espanya 'o mateix? Senzillament, el día que tinguem valor per empuñar l' escombra y fer net de tot, com ho han fet á Fransa!»

Sembla que á la Lley del descans dominical, n' hauría de seguir un' altra que li podría servir de complement.

La del treball obligatori 'ls sis días de la senmana. Pero obligatori de debó y pera tots, y principalment pels que viuen ab l' esquema dreta, ja de l' explotació dels pobres, ja munyint la vaca del Estat.

Mes no tinguin por: una lley aixís no 's farà may en aquesta terra clásica de la ganduleria y de la desigualtat social.

Efectes de la calor.

A Torrechiva (Castelló de la Plana) estava molt tranquil el rector en l' Abadía, quan de repent se li presenta un colega, que li venta dos tros de revólver y remata la sort cusintli 'l cos á ganivetadas.

L' agressor havia anat á estiuhejar á n' aquell poble convidat pel que havia de ser la seva víctima. S' atribueix el fet á una qüestió de faldillas.

«Valgam Maria... y las *hicas* de Marial!»

La Catalana del gas havia promés certas milloras als seus empleats, segóns els anys que prestessin de servey, y en vigílas de cumplirlas ¿saben qué fá? Dona un tom á la espita y apaga 'l gas.

Es á dir: els deixa cessants. Ab aixó, ab omplir d' aygua 'ls contadors y d' ayre las canyerías, La Catalana del gas s' está immortalisant.

«Y encare dirá qu' es una societat que va ser creada pera donar llum!»

Tenim frares, tenim bandolers, tenim Inquisició. ¿Qué 'ns faltava per acabar de coronar la festa, donant á Espanya tot el carácter de nació en plena Edat Mitja?»

No 'ns faltava més que leprosos, y leprosos han vingut á Barcelona.

L' horrible malaltía desterrada de tot el món civilisat, se conserva encare com una reliquia en la nostra piadosa Espanya.

Bó será, donchs, qu' en Maura, prengui las degudas disposicions.

Res de midas higiénicas... que aquestas repugnan al nostre acendrat catolicisme.

Pel cas bastarán que 's prescriguin ab carácter obligatori, una bona tanda de novenas á Sant Llàtzer y á Sant Roch.

En Mazzantini s' ha retirat del toreig.

Y al ferho s' ha declarat *dinástico feriente*. No per tothom se pert el concurs del matador, qu' en 23 anys d' exercir la professió diu que ha estoquejat á 3,500 banyuts.

L' espasa que pert el toreig, la guanyan las institucions.

Que sigui l' enhorabona.

A Granada, quatre subjectes, ganivet en má, van atacar al president de la Joventut republicana.

Y lo més bonich es que al tirárseli á sobre, donavan el crit de ¡Viva la Virgen!

En vista de aixó, no desconfió de veure á la Iglesia introduhir una nova cerimonia en la seva liturgia. La de la benedicció dels ganivets destinats á introduhir á burxadas las creencias religiosas en el cos dels que de bonas en bonas se negan á acceptarlas.

Del *Avi Brusi*:

«En 1850 pagábamus por este concepto (clases passivas) 34.934,185 pesetas, y en 1902, se han pagado 72.380,929. El mayor aumento ha ocurrido en el decenio de 1891-900, en que representa el 66-67 por 100, sobre el decenio anterior.»

«Ventajas dels governs monárquichs, posadas de relleu per un periódich monárquich empedernit!»

Ab aixó 's veu la seva imprevisió incomparable. Tant com més extenuada 's troba la nació, més sangoneras li aplican.

Caballers: Un republicá, Quimet Roca, Juan Sabadell y Puig, Pep y Lamor, y Llorens (a) Patacot: No es fácil.

Caballers: Un d' Olot, J. P. Tutó, Un pitarrench, Chop, y Dominicó Dominical: Tot podría ser.

Caballer: Juanito Baldrich: Las planxadoras no 'n admeten de versos aixís. S' estiman mes prosa calenta. —F. Figueras y R.: La vritat, hauríam preferit un articlet. En la prosa vósté s' hi lluheix més. —J. Moret de Gracia: No va mal. Gracias.—C. G. de A.: Es poch clara y, ortográficamente, no va enlloch.—Rodón Colomé: Els cantars son indignes d' un xicot que s' digui Colomé. —Pau Upa: Manso, manso, manso.—M. Badia: Agrahim l' envió. Las dugas van bé.—Barrá: Sí, no hi torni may més... per ara.—Joseph Anglés de Yebra: Feya anys que no havíam llegit una cosa tan trista. Envíhio al «Blanco y Negro».—L. Aderus: No 'ns fa felia.—Isidro Vendrell: Es massa serio tot aixó.—Amadeo Solá: Fa plora de debó.—Peret del C.: Las íntimas curtas no van. Lo demés creuré que sí.—Antolí Boadas Ribot: Molts versos y cap de bó.—S. R.: Rebut y gracias.—Po. K. Solta: No 'n fassi cas; ja acostuma á succehir cada sovint.—Noy de la Pega: Si aixó del descans dominical arriba á ser un fet, li prometo una visita pera contestarli personalment.—Rata de Sagristía: No va massa bé.—L' Avi R era: Tantas gracias.—A. Ll.: Igualment, però y per alló altre.—R. Arias: Ho llegirém ab calma.—R. Massip: *Agradeciendo*.—Sucre-Candi: Lo mateix li dich.—Emili Graells: ¡Uy, que dolentas!... ¡Y ab dedicatoriá! ¿Quín mal li han fet aquests senyors?—J. C., A. B. R., Sucre Roig, P. A., M. Riallé, Guardiola: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns remeton, per varios motius.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olim, número 8

Tinta G. Lorilleux y C.

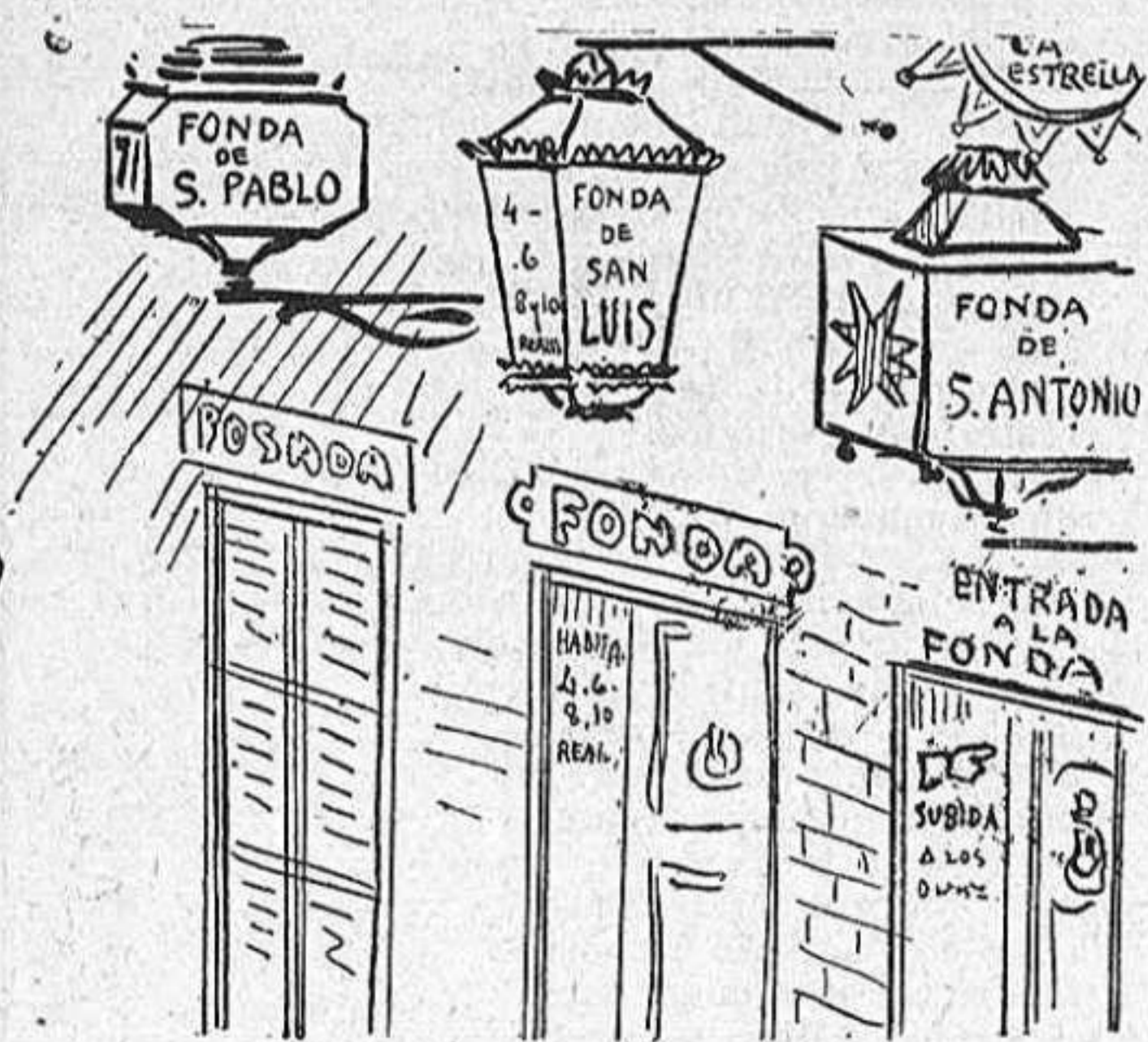
Sobre 'l descans dominical

—¿Qué 'n diu el poble de la nostra llei sobre 'l descans?
—Que, després de feta, deuen haver quedat ben descansats!...

—Lo que farán aquestes festes es fomentar vicis y dissipar la joventut.
—Bé, sí, no, sí... Ab aixó te rahó. El treballá 'ns probava més... y á vostés també.

Establiments en els quals s' hi descansará menos els diumenjes.

—¡Uva! Jo no m' hi embolico...
¡No 'n fa poch d' anys que 'l practico!

Un adrogueret de Sans que va á celebrar 'l descans.

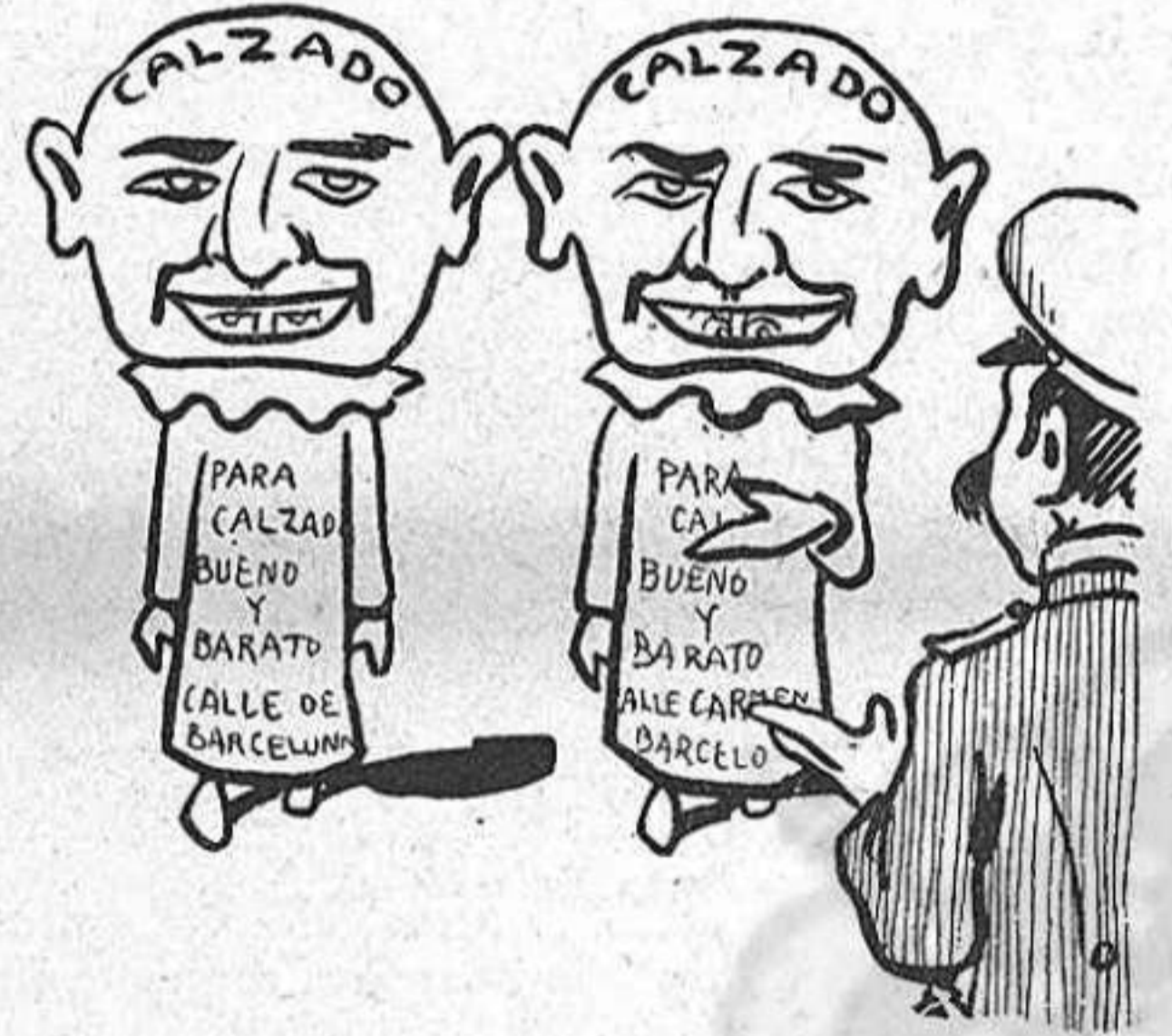
—¿Qu' es veritat, mossén Benet, que ara 's dirán els oficis á las sis?
—Fugi, tonta... Primer no 'n diriam.

—¿Y d' aixó 'n diuen descans?... ¡Hagués de criar cinch bordeguasas com aquestes el senyor Sanchez Guerra!

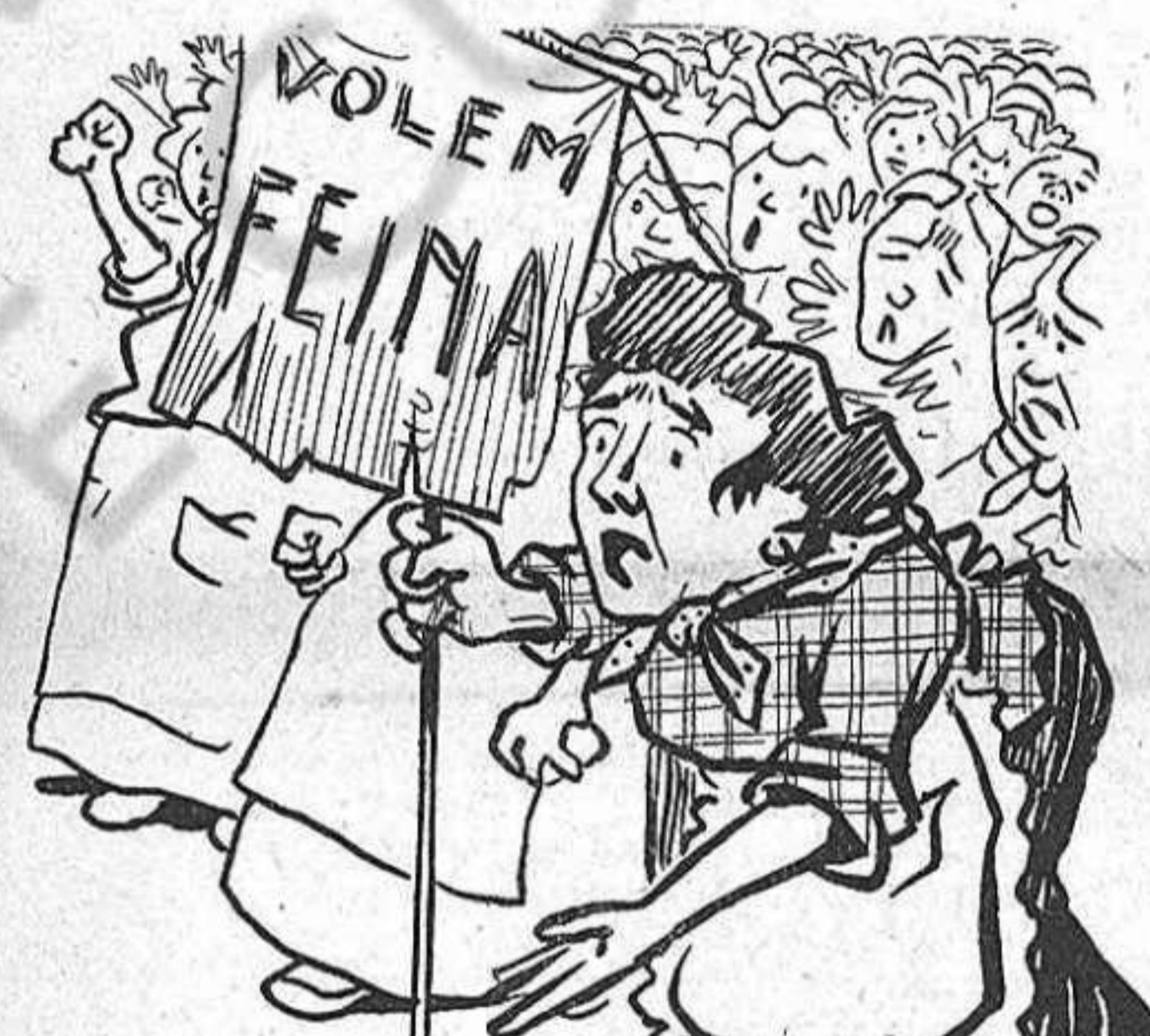
—¡Malitsiga!... No sé per qué 'ls que fan las lleys no han de stinar en tot!...

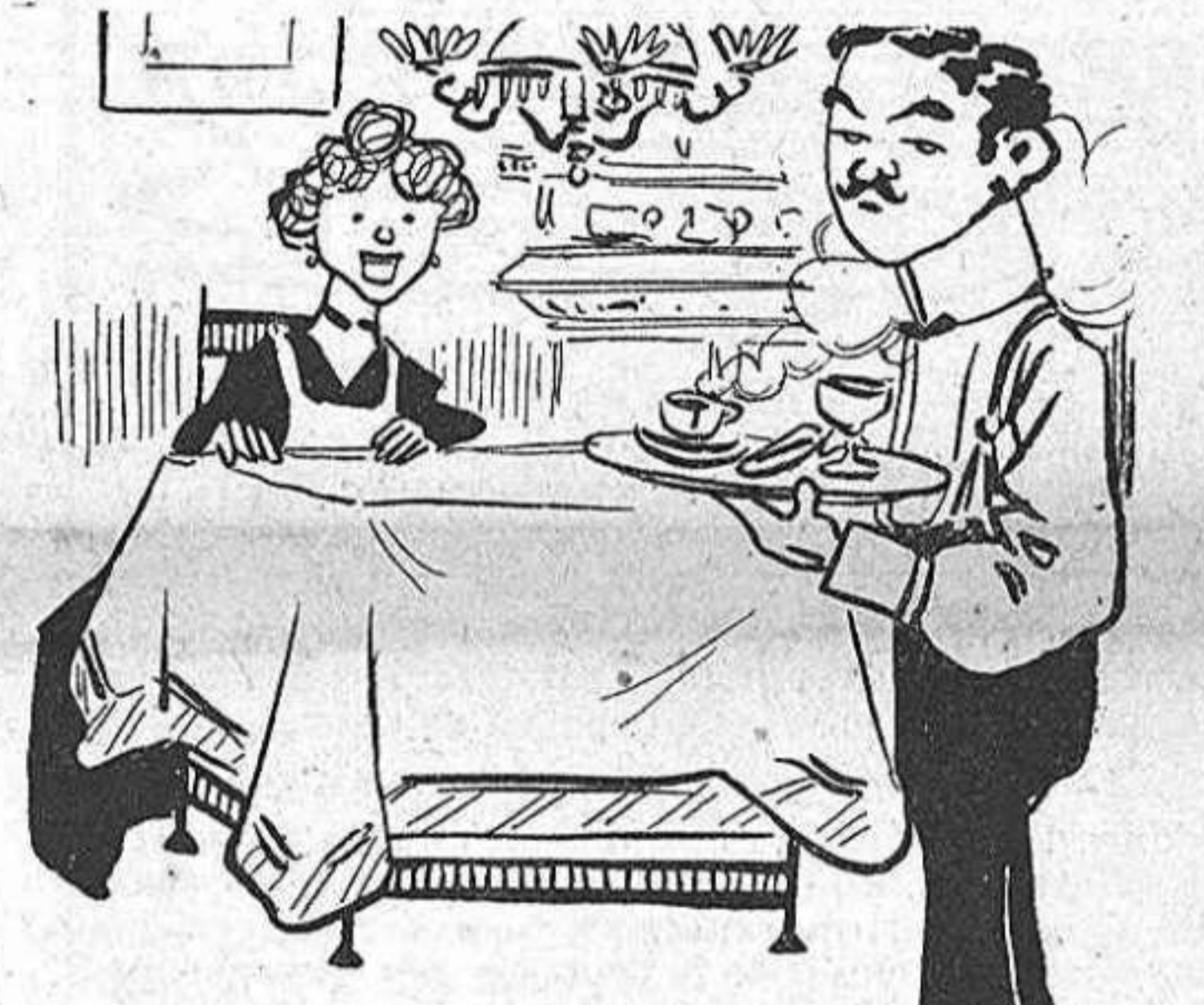
—Háganme el favor de retirarse. Hoy no se permite trabajar.
—¿D' aixó 'n diu treballar?... ¿Que no ho veu que 'ns passejém?

—Mira, negret: avuy es dilluns y s' ha de treballar.
—Sí, mi ama; pero yo me yamo siempre Domingo...

—¿Ni ara que tothom estaré en vaga podrém treballar nosaltres?...

—¿No vol res més el serafí d' ayguera?... (Cóm ens hem de veure els senyorets de casa bona!...)

Estocada colossal donada al art nacional.

—No 's despatxa avuy, senyor mestre. Es diu menje.
—Dispensi, pobre de mí, jo sí que no sé may quin dia menjo pá.

—Jo 'm creya, mossén Pruna, qu' estava prohibit el treballar?...
—Sí, pero no pas el fangar las terras del rector. Aixó 's dispensa.

—Si necesitan un trabajador clandestino, dispongan de un servidor.

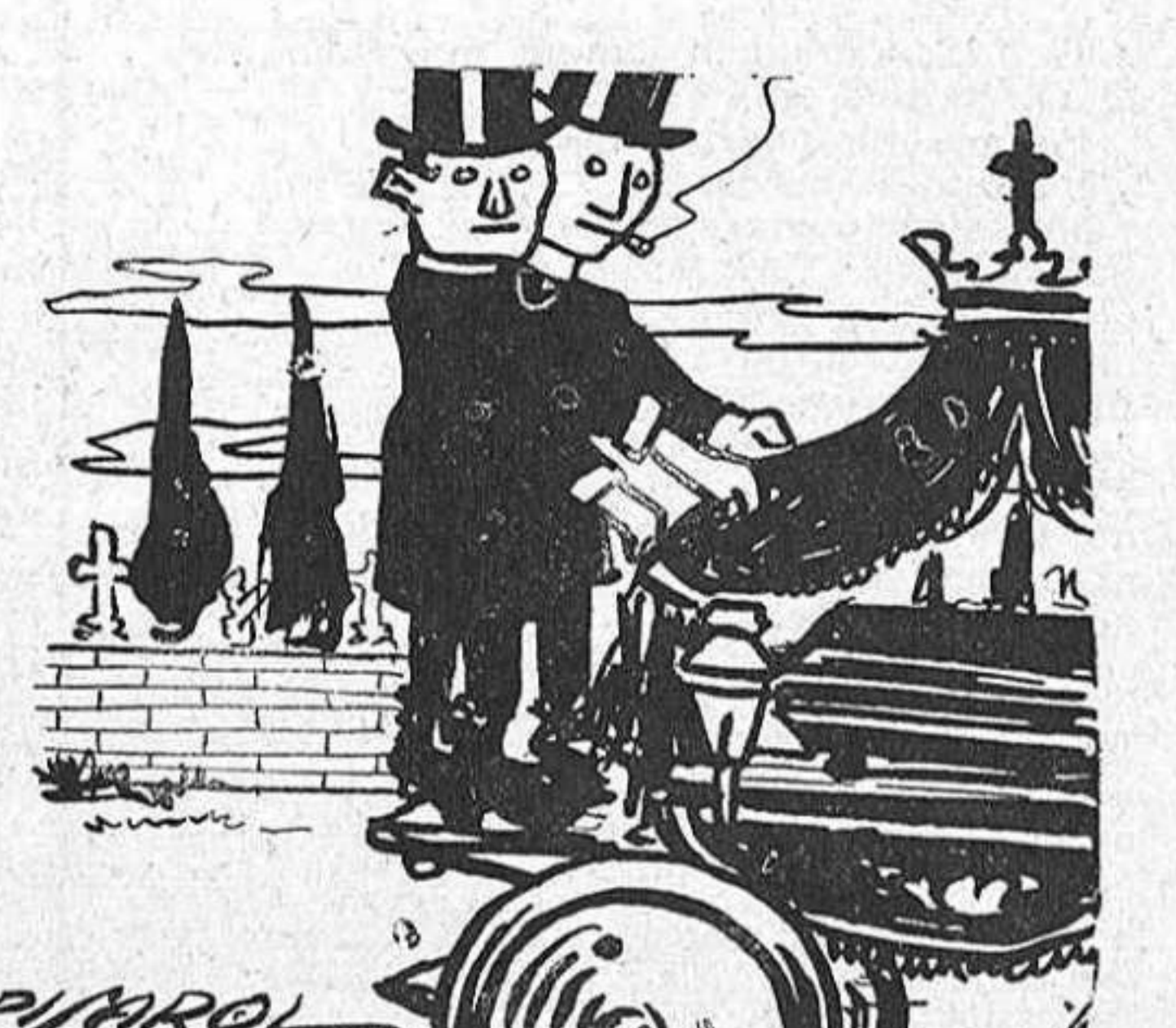
—Jo que ab la Pólicia s'óls, me feya una pela cada diumenje...
—Aixó ray, fés una sollicitat al ministre pera que te 'n passi dugas cada día.

—No, noya; ho tinch privat del govern. Si acás hem d' esperar després de las do'ze.

—¿No 'l filas, Branda, aquest quina cadena m' habilla?
—Déixal estar, Lúpia; avuy no 's treballa. Mira que Nostre Senyó 't podría castigar.

—Ja se 'n poden dictar de Lleys, que 'l descans absolut no 'l lograrém pas may.
—Prou, home, prou... Mira aquest que va dins de la caixa!...